

Posudek diplomové práce

Anna Vandasová: Jan Zahradníček v letech Akordu

Ve své diplomové práci se Anna Vandasová věnuje působení básníka Jana Zahradníčka v časopise *Akord*, který jako šéfredaktor vedl v letech 1940–1948. Práce se neomezuje pouze na Zahradníčkovo působení v tomto časopise, ale její záběr je širší a komplexnější. Diplomantka vychází k vyřešení charakteristiky Zahradníčkova působení v *Akordu* od jeho osobnosti a díla, stejně jako z historie *Akordu*, než ho Zahradníček převzal. Domnívám se, že tento postup je metodologicky správný a oprávněný, neboť osobnost je nedělitelná a nepochybně jedině z analýzy Zahradníčkovy básnické práce, jejích proměn a výkladu lze dojít k pojmenování toho, s jakým záměrem a za jakým cílem *Akord* vedl.

Práce je vcelku rozdělena do pěti hlavních kapitol, pomineme-li (1) Úvod, (8) Závěr a (9) Seznam použité literatury a opatřena přílohou Bibliografie Akordu 1940–1948, zařazenou až za seznam použité literatury. Toto kompoziční řešení považuji za poněkud nešťastné či neobratné, protože by tato bibliografie měla být *aspoň zařazením* nepochybně paralelní součástí výkladu jako důležitý doklad Zahradníčkovy činnosti v oblasti literatury a umění, pochopitelně nerovnocenné jeho básnickému úsilí, ale tvořící nedílnou složku jeho osobnosti, jak bylo naznačeno výše.

První okruh vlastního výkladu (2. a 3. kapitola) je zaměřen biograficky, stručně, ale výrazně jsou zde načrtnuty v první části (2) základní události a děje jak životní, tak literární až do uvěznění v 50. letech a básníkovy smrti. Z tohoto proudu diplomantka organicky vyděluje období Zahradníčkova života v době vedení *Akordu* 1940–1948, neboť toto období znamená v jeho životě výraznou a do jisté míry definitivní proměnu, neboť jeho život do té doby „volně a svobodně“ si žijícího básníka a překladatele je náhle omezován redakčními povinnostmi. Je to ovšem zároveň doba, kdy dochází po Mnichovu k prudkým proměnám a zvrátům v životě české společnosti jak historicky, tak i kulturně, trvajícím v podstatě až do roku 1948, který se stane pro Zahradníčka a řadu jeho souputníků a spolupracovníků z *Akordu* rokem tragickým.

Co léta 1940–1948 znamenala v Zahradníčkově tvorbě analyzuje diplomantka na šesti básnických sbírkách, které v tomto období vznikly, tj. od *Korouhvi* (1940) až k *Roušce Veroničině* (1949). Při rozboru vychází ze životní i společenské situace, která se v té či oné sbírce zrcadlí, odhaluje její tematickou i motivickou tkáň, nedílnou součástí je pak být stručný, ale cenný rozbor či nástin básnických prostředků, ať se to týká rytmu a eufonie či básnických pojmenování. Přitom jí nejde jen o jejich deskripci, ale naznačuje jejich funkční zapojení do sémantiky básně či celé sbírky.

Využívá při svém rozboru jednotlivých sbírek pochopitelně poznatků svých předchůdců, ať už přímo cituje nebo na ně odkazuje v poznámkách, zachovávajíc si přitom svůj vlastní a svébytný pohled na básnickou problematiku Zahradníčkových sbírek v tomto období, Domnívám se, že se diplomantce v této „zkratce“ podařilo základně postihnout charakter jednotlivých sbírek, jejich odlišnost i proměny, stejně jako jejich kontinuitu a souvislosti.

Po tomto exkurzu do Zahradníčkova díla se diplomatka vrací k *Akordu*. V následující kapitole (5) zachycuje historii časopisu před Zahradníčkovým působením, kde vymezuje dvě období, tj. v léta 1928–1933 a 1934–1934.

Kapitola (6) Zahradníčkův *Akord* pak zachycuje už vlastní básníkovo působení v časopise, formování a změny redakce, obsah časopisu, jeho proměny, vymezení jednotlivých ročníků, okruh spolupracovníků a vytváření jednotlivých rubrik.

Závěrečná kapitola (7) práce představuje Ediční poznámka k bibliografii a rejstříkům, vymezující diplomatčin postup při sestavení bibliografie Zahradníčkova *Akordu*, jeho možnosti i úskalí.

Diplomantce se nepochybně podařilo svou prací doložit, že se Zahradníčkovi podařilo vytvořit z *Akordu* významný časopis zachovávající v jistém okruhu kulturního dění kontinuitu českého národního i literárního života i ve svízelných letech okupace a cenzury, vtisknout mu svébytnou a osobitou tvář odpovídající jeho básnické osobnosti, a to díky i výběru spolupracovníků a autorů, poskytnout publikační možnosti mladým básníkům i kritikům (J. Orten

aj.), stejně jako pokračovat v literární činnosti autorům starším i překladatelům. Její práce je příspěvkem k dalšímu poznávání a odhalování do jisté míry nepřilíš prozkoumané oblasti českého literárního života, vždyt' sám Zahradníček i řada jeho spolupracovníků z *Akordu* (B. Fučík, F. Křelina, J. Deml aj.) byli téměř na jedno půlstoletí umlčeni a z české literatury vyloučeni.

Navrhuji klasifikovat práci jako výbornou.

PhDr. Vladimír Binar